

Motion

1983/84: 1135

Lennart Pettersson m. fl.

Beskattningen av aktier på OTC-listan

För skatteplanerande privatpersoner har börsens nyinstiftade OTC-lista blivit en ny guldgruva. Orsaken till detta är att medan vanliga börsaktier i förmögenhetsdeklarationen skall tas upp till gällande aktiekurser, så behöver aktierna på OTC-listan (och övriga inofficiellt noterade aktier) endast tas upp till 30% av substansvärdet, dvs. bolagets tillgångar minus dess skulder.

En jämförelse mellan OTC-aktiernas kurser och deras substansvärde visar att substansvärdet uppgår till i genomsnitt en knapp tredjedel av kursvärdet. Eftersom endast 30% av detta värde skall deklarerars innebär detta att OTC-aktier till ett värde av exempelvis 1 milj. kr. endast behöver tas upp till ett förmögenhetsvärde av 100 000 kr.

Följande tabell redovisar börskurser resp. deklarationsvärden för de OTC-aktier vars nya deklarationsvärden fanns redovisade när motionen skrivs:

OTC-bolag	Börskurs 30/12 1983	Deklarationskurs	Deklarationskurs i % av börskurs
Artin K	245 kr.	17 kr.	7 %
Data Logic	122	7	6
Eneqvist	55	6	11
Enström	155	9	6
Fjällräven	430	45	10
Lodet	75	7	9
Nederman	525	35	7
Nessim	50	8	16
Roslags Energi	380	90	24
Sporrong	200	13	7
Svedbergs	175	8	5
Teleindustri	395	6	2
3 K	255	4	2
Nils Weibull	36	4	11

Enligt nu gällande skatteregler är alltså förmögenhetsbeskattningen av aktien på börsens OTC-lista minst tio gånger lindrigare än aktierna på börsens A 1- och A 2-listor. Detta gäller oavsett om ägaren av OTC-aktier är en renodlad aktieplacering eller om han/hon är huvudaktieägare i OTC-bolaget med företagsledaransvar.

Genom att köpa OTC-aktier på börsen blir man alltså automatiskt delaktig, vad gäller dessa aktier, i den kraftiga förmögenhetsskattereduktion som gäller för ägare av finans- och familjebolag.

Motiven för införande av nuvarande gynnsamma förmögenhetsskatteregler för ägare av fåmans- och familjebolag var framför allt att minska skattebördan för företagsledare/ägare som hade satsat i stort sett hela sitt kapital i sitt

företag. Dessa skulle med sina dåligt likvida tillgångar ha tvingats till övernormala uttag av dyra beskattade medel ur sitt företag för att kunna betala normal förmögenhetsskatt. Eftersom detta inte kunde anses vara i enlighet med samhällsintresset, sänktes det skattemässiga förmögenhetsvärdet till 30% för det i rörelsen arbetande kapitalet.

Denna situation gäller helt klart inte för de aktieplaceringarna som köper OTC-aktier på börsen. Den gäller knappast heller längre för huvudaktieägarna i de större fåmans- och familjebolag som nu återfinns på börsens OTC-lista. Genom att introducera företaget på OTC-listan tillförs ägarna och företaget likvida medel i betydande omfattning. Ägarens kvarvarande aktier blir dessutom likvida medel, som lätt kan säljas och som då endast drabbas av en mindre reavinstskatt.

Börsens OTC-lista, som nu är ett drygt år gammal, har blivit en klar framgång med ett 30-tal bolags aktier registrerade och med ca 60 bolag ytterligare som väntar på marknadsintroduktion. OTC-listan har en uppgift att fylla genom att framför allt större fåmans- och familjeägda företag därigenom ges möjlighet att få tillgång till riskkapital som annars skulle vara svårt att få tag i. Den livliga handeln med OTC-aktier ger också dem som satsar pengar på sådana aktier möjlighet att snabbt och enkelt sälja aktier om de så skulle önska.

Det finns, sammanfattningsvis, inga skäl till att OTC-aktier skall behandlas mera gynnsamt skattemässigt än aktierna på A 1- och A 2-listorna. Att fortsätta med detta innebär minskade skatteintäkter, orättvis beskattning och en klar diskriminering gentemot vanliga börsaktier. Om man inte vill ta steget fullt ut i ett sammanhang och gå från 30% av substansvärdet som skattepliktigt förmögenhetsvärde till fullt börsvärde kan delreformer lämpligen övervägas. Ett alternativ är i så fall att hela substansvärdet blir deklara-tionsvärde för huvudaktieägare, medan kapitalplaceringarna bör deklarerat för börsvärdet.

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om skärpt förmögenhetsskatt på aktier som är uppförda på fondbörsens OTC-lista.

Stockholm den 23 januari 1984

LENNART PETTERSSON (s)

BO NILSSON (s)

OLLE GÖRANSSON (s)